



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00

F: 01 478 81 39

E: gp.mzip@gov.si

www.mzip.gov.si

CI za zaščito Senožeških brd

Laže 29

6224 SENOŽEČE

Številka: 35009-3/2013/62/01011350

Datum: 5. 2. 2014

Zadeva: Odgovor na dopis CI za zaščito Senožeških Brd

Zveza: Odstop dopisa CI za zaščito Senožeških Brd iz Kabineta predsednice vlade
(dopis št. 360-5/2014/2 z dne 28. 1. 201)

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Direktorat za prostor (v nadaljnjem besedilu: MzIP DzP) je 28. 1. 2014 iz Kabineta predsednice Vlade RS, z dopisom št. 360-5/2014/2 z dne 28. 1. 2014, v pristojno reševanje prejelo vaš dopis, v katerem Vlado RS in vsa pristojna ministrstva pozivate, naj se nemudoma ustavijo vsi postopki v zvezi z umeščanjem parka vetrnih elektrarn Senožeška brda. Vaš poziv dodatno utemeljujete z dejstvi, ki jih navajate v nadaljevanju dopisa:

- krajani so v veliki večini proti celotnemu projektu,
- s postavitvijo vetrnih elektrarn bo onemogočen turistični razvoj tega območja,
- uničenje bistvenih prvin Krasa, vedut,
- z davkoplačevalskim denarjem subvencionirana gradnja vetrnih elektrarn,
- škodljivi vplivi vetrnih elektrarn na zdravje ljudi zaradi infrazvoka (sindrom vetrne turbine, vibroakustična bolezen),
- neizkušenost investitorja s podobnimi projekti,
- Slovenija nima zgodovine z vetrnicami
- negativne izkušnje z obstoječo vetrnico na Griškem polju

V zvezi z vašimi zahtevami, stališči in pomisleki vam v nadaljevanju posredujemo naslednje pojasnilo:

MzIP DzP je koordinator priprave državnega prostorskega načrta (v nadaljnjem besedilu: DPN) za polje vetrnih elektrarn Senožeška brda. Priprava DPN poteka v skladu z določbami Zakona o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor. Pobudo za pripravo zadevnega DPN je junija 2013 podal Direktorat za energijo pri istem ministrstvu. Pobuda je bila pripravljena v skladu z navedenim zakonom in sprejeta kot ustrezna.

Pobuda je bila od julija do septembra 2013 predstavljena javnosti, ki je podala svoje predloge, priporočila, usmeritve in mnenja. Novembra 2013 so bile v Senožečah, Dolenji vasi in Lažah izvedene dodatne predstavitve projekta. V Lažah je bilo ob koncu predstavitve jasno izraženo stališče, da prebivalci na svojem območju ne želijo vetrnih elektrarn, medtem ko na predstavitev v Senožečah in Dolenji vasi tako stališče ni bilo enomno izraženo; zaznati je bilo tako stališče »za« vetrne elektrarne, kot tudi »proti«.

Na predstavitev so bila, poleg okoljskih, izpostavljena tudi številna vprašanja v zvezi s tehnologijo vetrnih elektrarn ter izraženi pomisleki glede smiselnosti in upravičenosti načrtovanega projekta nasploh, kot npr: krepitev tujega kapitala, nezaupanje v domače znanje, nesmiselne ambicije države, subvencioniranje projekta iz sredstev davkoplačevalcev idr. Predstavniki potencialnega investitorja, pobudnika, koordinatorja in izdelovalca DPN so na vsa vprašanja podali odgovore in vse pomisleke glede smiselnosti in upravičenosti projekta argumentirano zavrnil.

MzIP ocenjuje, da v trenutni fazi priprave DPN ni razlogov za zaustavitev projekta. Študija stojišč in okoljska preveritev, ki bi dokazali morebitno nasprejemljivost načrtovanih ureditev, namreč še nista bili izdelani. Njuna izdelava je predvidena po sprejemu sklepa o pripravi DPN na vladi, predvidoma v marcu 2014. Šele okoljsko poročilo in rezultati študije stojišč, ki bodo javno razgrnjeni, bodo pokazali ustreznost in stopnjo okoljske sprejemljivosti posameznih stojišč vetrnih elektrarn.

V dopisu navajate, da bo zaradi postavitve vetrnih elektrarn onemogočen turistični razvoj tega območja. Takega stališča ni mogoče vnaprej privzeti kot dejstva, saj izkušnje kažejo, da vetrnice ne predstavljajo takih ureditev, ki bi onemogočale turistični razvoj nekega območja. Primeri tujih praks kažejo celo, da je ob povezovanju z različnimi turističnimi ponudbami, območja vetrnih elektrarn mogoče izkoriščati tudi v turistične namene.

Prav tako postavitve vetrnih elektrarn ne pomeni uničenje Krasa in značilnih vedut; v postopku umeščanja v prostor je oz. bo namreč veliko presojo namenjenih ohranjanju kakovosti krajine, njene tipologije, vidnih značilnosti. Tudi v tem primeru bodo v nadaljnjih fazah načrtovanja evidentirane pomembne značilne sestavine kraške krajine in vedute, ki so za prebivalce tega območja še posebej pomembne. Zagotovljena bo taka postavitve vetrnih elektrarn, da se te kakovosti ohranijo v največji možni meri. V fazi izdelave okoljskega poročila bodo presojani tudi vplivi vetrnih elektrarn na druge sestavine naravnega okolja; ti vplivi bodo upoštevani pri rezultatih študije stojišč posameznih vetrnih elektrarn.

Glede očitkov, da bo z davkoplačevalskim denarjem subvencionirana gradnja vetrnih elektrarn, pojasnjujemo, da država podpira proizvodnjo električne energije iz različnih obnovljivih virov energije (v nadaljnjem besedilu: OVE), med njimi tudi iz vetra. Za podporo za vse OVE skupaj se letno nameni okrog 120 mio EUR (podatek za leto 2013). Sredstva se zbirajo od porabnikov - odjemalcev električne energije. Prispevek je zaračunan na podlagi 64.n člena veljavnega Energetskega zakona (v nadaljnjem besedilu: EZ-E). Od tega je največ sredstev, glede na vrsto elektrarn, namenjenih bioplinarnam.

Poudariti je treba, da pri vetrnih elektrarnah ne gre za subvencije gradnje, temveč za dve vrsti podpor: ali za zagotovljen odkup vse proizvedene električne energije ali pa za obratovalno podporo, pri kateri pa si mora investitor kupca za električno energijo poiskati na trgu z električno energijo.

Obe vrsti podpor se lahko uveljavljata šele, ko je gradnja elektrarne že končana, ko je investitor prejel obratovalno dovoljenje in ko je dejansko pričel obratovati. Nikakor pa ne prej, saj se podpora podeljuje na dejansko proizvedeno kWh električne energije in ne na inštalirano moč ali na vrednost projekta. Torej investitor je upravičen samo na eno od dveh navedenih vrst podpore, višina podpore pa je premo sorazmerna s količino proizvedene električne energije. Opisani sistem je drugačen od tistega, ki ga poznamo z drugih področij npr. s področja politike

zaposlovanja, gospodarstva, tehnološkega razvoja, itd., kjer se subvencije podeljuje v naprej. V primeru spodbujanja OVE se te podeljujejo za nazaj.

Poudariti velja, da je za projekt velikosti kot je polje vetrnih elektrarn Senožeška brda, v skladu s sedanjim EZ-E, aktualna samo obratovalna podpora (do največ 125 MW inštalirane moči) in zagotovljen odkup ni možen. Po novem Energetskem zakonu, ki bo v kratkem stopil v veljavo, pa je ta meja za obratovalno podporo spuščena na največ 50 MW inštalirane moči. To pomeni, da bo investitor tega projekta, če bo uspel umestiti v prostor in zgraditi vsaj 17 vetrnih elektrarn, v celoti prepuščen razmeram na trgu z električno energijo oz. ne bo upravičen do nobene od navedenih oblik podpore. Ob tem pa je treba dodati, da po grobih ocenah, ta projekt (tako kot je sedaj načrtovan s priključkom na 110 kV omrežje) ekonomsko ne bo upravičen, če v prostor ne bo umeščenih 20 ali več vetrnih elektrarn.

Očitki posameznih krajanov glede škodljivosti vpliva infrazvoka so se pojavili že v najzgodnejši fazi projekta, t. j. v fazi pridobivanja smernic nosilcev urejanja prostora, med katerimi je tudi lokalna skupnost. Prav zato so bili že v tej fazi v projekt vključeni strokovnjaki s tega področja, ki so problematiko posebej proučili in na srečanjih s krajanji pojasnili možne vplive na zdravje ljudi. Proučene so bile tudi tuje prakse in raziskave s področja vpliva infrazvoka na ljudi. Na podlagi ugotovitev oz. rezultatov so bila stojišča vetrnih elektrarn na območju Senožeških brd v prostor umeščena tako, da je najbližja vetrna elektrarna od stanovanjskih objektov oddaljena 800 m. V kolikor se bo v sklopu izdelave okoljskega poročila, ki bo vsebovalo tudi poglavje vpliva infrazvoka na ljudi, izkazalo, da je vpliv infrazvoka večji, bo ta odmik še povečan.

Kar zadeve očitke glede pomanjkanja izkušenj investitorja s podobnimi projekti, je treba izpostaviti, da gre za prvi projekt velike vetrne elektrarne v Republiki Sloveniji in da v zvezi s tem nobeno domače podjetje nima in ne more imeti izkušenj. Lokalni skupnosti je bilo tudi že pojasnjeno, da nobeden od dveh domačih energetskih stebrov (HSE in GEN energija) do sedaj ni pokazal interesa za takšen projekt. Poleg tega pa država sama ne sme in ne more biti investitor v tak projekt za proizvodnjo električne energije. Zato je področje gradnje vetrnih elektrarn prepuščeno podjetniški pobudi in trgu z električno energijo, ne samo v Republiki Sloveniji, temveč znotraj celotne EU.

Upamo, da smo z zgoraj navedenimi pojasnili vsaj delno odgovorili na vaša vprašanja, pomisleke in zahteve. Zavedamo pa se, da na vsa odprta vprašanja v zatečeni fazi priprave DPN še ni mogoče podati dokončnih odgovorov.

Ne glede na do sedaj izražena odklonilna stališča CI Senožeška Brda, MzIP ocenjuje, da bi vključitev predstavnikov CI v postopek priprave DPN lahko tvorno prispevala k realizaciji projekta, sprejemljivega za vse deležnike. Predlagamo, da vas dodatno seznanimo z objektivnimi informacijami in strokovno podprtimi argumenti, na sestanku, ki ga bomo sklicali predvidoma v prvi polovici marca 2014.

S spoštovanjem



Samo OMERZEL
MINISTER

V vednost:

- Kabinet predsednice Vlade RS, gp.kpv@gov.si,
- Državni zbor RS, gp@dz-rs.si,
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, liza.poljak@gov.si